

India-Brazil Bilateral Relations (Feb 2026) - Exam Notes

1. ప్రధాన పర్యటన వివరాలు (Summit Brief)

- **అతిథి:** లూయిజ్ ఇనాసియో లూలా ద సిల్వా (బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు).
- **వేదిక:** రాష్ట్రపతి భవన్, న్యూఢిల్లీ (21 ఫిబ్రవరి 2026).
- **కీలక సదస్సు:** అధ్యక్షుడు లూలా భారత్ లో జరిగిన 'AI Impact Summit' లో పాల్గొన్నారు.
- **గత ఏడాది సదస్సులు:** 2025లో బ్రెజిల్ నిర్వహించిన BRICS మరియు COP-30 సదస్సుల విజయాన్ని రాష్ట్రపతి అభినందించారు.

2. ఆర్థిక మరియు వాణిజ్య రంగాలు (Trade & Economy)

- **భాగస్వామ్యం:** లాటిన్ అమెరికా ఖండంలో భారతదేశానికి **అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామి బ్రెజిల్**.
- **MERCOSUR (మెర్కోసూర్):** ఈ దక్షిణ అమెరికా వాణిజ్య కూటమితో భారత్ తన **Preferential Trade Agreement (PTA)** ను విస్తరించాలని నిర్ణయించింది.
- **వ్యవసాయం:** అగ్రో-కెమికల్స్, నీటిపారుదల సాంకేతికత మరియు బయోటెక్నాలజీలో పరిశోధనల మార్పిడిపై ఒప్పందం.

3. ఇంధనం మరియు కొత్త ఒప్పందాలు (Energy & New MoUs)

- **క్రిటికల్ మినరల్స్:** ఈ పర్యటనలో **క్రిటికల్ మినరల్స్ (Critical Minerals)** మరియు **రేర్ ఎర్త్ మెటీరియల్స్** రంగంలో ఒక ముఖ్యమైన ఒప్పందం కుదిరింది.
- **Alliance మద్దతు:** **Global Biofuel Alliance (GBA)** మరియు **International Solar Alliance (ISA)** లలో భారత్-బ్రెజిల్ భాగస్వామ్యం బలోపేతం.

4. అంతర్జాతీయ వేదికలు (Multilateral Platforms)

- **Global South:** అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల (Global South) గొంతుకగా ఇరు దేశాలు పనిచేయాలని నిర్ణయం.
- **UNSC సంస్కరణలు:** ఐక్యరాజ్యసమితి భద్రతా మండలిలో (United Nations Security Council) సమూల సంస్కరణలు మరియు సభ్యత్వం కోసం ఉమ్మడి పోరాటం.

ExamChamps Quick Facts Table:

Key Factor	Information
Visiting Leader	Luiz Inácio Lula da Silva
New Strategic MoU	Critical Minerals & Rare Earth Materials
Trade Bloc	MERCOSUR (PTA Expansion)
Key Organizations	BRICS, GBA, ISA, G20
Host Events	AI Impact Summit (Delhi)

భారత రాజ్యాంగ ప్రాంతీయ భాషల ప్రతులు & లీగల్ గ్లాసరీ విడుదల

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- ప్రారంభించిన వారు: భారత ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ సి.పి. రాధాకృష్ణన్.
- వేదిక: ఉపరాష్ట్రపతి భవన్, న్యూఢిల్లీ (21 ఫిబ్రవరి 2026).
- సందర్భం: అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం (International Mother Language Day). ఈ రోజున విడుదల చేయడం ద్వారా భాషా గుర్తింపు మరియు సాంస్కృతిక కొనసాగింపు ప్రాముఖ్యతను చాటిచెప్పారు.

2. విడుదల చేసిన ముఖ్యమైన ప్రతులు:

- **ప్రాంతీయ భాషల్లో రాజ్యాంగం:** భారత రాజ్యాంగం యొక్క తాజా (Updated) **తమిళం** మరియు **గుజరాతీ** ఎడిషన్లు విడుదలయ్యాయి.
- **లీగల్ గ్లాసరీ:** 8వ ఎడిషన్ **లీగల్ గ్లాసరీ (ఇంగ్లీష్-హిందీ)** విడుదల. ఇది చట్టసభ సభ్యులు, న్యాయమూర్తులు మరియు విద్యార్థులకు క్లిష్టమైన న్యాయ పదాలను సరళంగా అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక "instrument of empowerment"గా పనిచేస్తుంది.

3. గత పరిణామాలు (Revision Points):

- **నేపాలీ ఎడిషన్:** 2025లో తొలిసారిగా నేపాలీ భాషలో రాజ్యాంగం విడుదలైంది.
- **ఇతర భాషలు:** గత దశాబ్దంలో **బోడో, డోగ్రీ, మరియు సంతాలీ** భాషల్లో కూడా అధికారిక అనువాదాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.
- **మంత్రిత్వ శాఖ:** ఈ అనువాద ప్రక్రియను కేంద్ర న్యాయ మరియు న్యాయ మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Law and Justice) చేపట్టింది.

4. రాజ్యాంగపరమైన లింకేజీ (Static GK for ExamChamps):

- **8వ షెడ్యూల్:** భారత రాజ్యాంగంలోని 8వ షెడ్యూల్ ప్రస్తుతం **22 అధికారిక భాషలను** గుర్తిస్తుంది.
- **ఆర్టికల్ 343 - 351:** ఇవి కేంద్రం మరియు రాష్ట్రాల అధికారిక భాషలకు సంబంధించిన నిబంధనలు.
- **ఆర్టికల్ 350A:** ప్రాథమిక విద్యను మాతృభాషలో అందించడం గురించి (Linguistic Minorities కోసం) తెలుపుతుంది.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
విడుదలైన కొత్త భాషా ప్రతులు	తమిళం (Tamil), గుజరాతీ (Gujarati)
లీగల్ గ్లాసరీ ఎడిషన్	8వ ఎడిషన్ (ఇంగ్లీష్ - హిందీ)
నోడల్ మంత్రిత్వ శాఖ	కేంద్ర న్యాయశాఖ (Ministry of Law and Justice)
కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి	శ్రీ అర్జున్ రామ్ మేఘవాల్
ముఖ్య తేదీ	ఫిబ్రవరి 21 (అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం)

'Atal Bihari Vajpayee: The Eternal Statesman' పుస్తక ఆవిష్కరణ

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- **ఆవిష్కరించిన వారు:** భారత ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ సి.పి. రాధాకృష్ణన్.
- **వేదిక:** డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్, న్యూఢిల్లీ (21 ఫిబ్రవరి 2026).
- **పుస్తక రచయిత:** శ్రీ విజయ్ గోయల్ (వైస్ చైర్మన్, గాంధీ స్మృతి మరియు దర్శన్ సమితి).
- **పుస్తక స్వభావం:** ఇది అటల్ బిహారీ వాజ్ పేయి గారి జీవిత విశేషాలు, అరుదైన ఛాయాచిత్రాలతో కూడిన కాఫీ టేబుల్ బుక్ (Coffee Table Book).

2. అటల్ జీ నాయకత్వ మైలురాళ్లు (Key Highlights):

- **పోఖ్రాన్ అణు పరీక్షలు:** ఆయన ప్రధానిగా ఉన్న కాలంలోనే భారతదేశం అణు సామర్థ్యాన్ని చాటిచెప్పిన 'పోఖ్రాన్-II' పరీక్షలు జరిగాయి.
- **మౌలిక సదుపాయాలు:** ఢిల్లీ మెట్రో వంటి దూరదృష్టి కలిగిన మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టులకు ఆయన హయాంలోనే పునాదులు పడ్డాయి.
- **పార్లమెంటరీయన్:** 12వ మరియు 13వ లోక్ సభ కాలంలో ఆయన ప్రధానిగా సేవలందించారు.
- **సిద్ధాంతాలు:** ఆయన నాయకత్వంలో **Dialogue, Democracy and Development** (చర్చ, ప్రజాస్వామ్యం మరియు అభివృద్ధి) అనే మూడు సూత్రాలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు.

3. ముఖ్య విశేషాలు (Key Notables):

- **భారత రత్న:** అటల్ బిహారీ వాజ్ పేయి భారతదేశపు అత్యున్నత పౌర పురస్కారం 'భారత రత్న' గ్రహీత.
- **కవి & రాజనీతిజ్ఞుడు:** ఆయనను "Poet, Visionary and Parliamentarian par excellence"గా ఉపరాష్ట్రపతి కొనియాడారు.
- **సమ్మిళిత విధానం:** రాజకీయ విభేదాలు ఉన్నప్పటికీ, అందరి గౌరవాన్ని పొందిన నేతగా ఆయనకు గుర్తింపు ఉంది.

4. స్టాటిక్ జీకే (Static GK for ExamChamps):

- **జన్మదినం:** డిసెంబర్ 25 (దీనిని భారతదేశంలో 'సుపరిపాలన దినోత్సవం' - Good Governance Dayగా జరుపుకుంటారు).
- **లోక్ సభ సభ్యత్వం:** వాజ్ పేయి గారు 10 సార్లు లోక్ సభకు, 2 సార్లు రాజ్యసభకు ఎన్నికయ్యారు.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
పుస్తకం పేరు	Atal Bihari Vajpayee: The Eternal Statesman
రచయిత	విజయ్ గోయల్ (Vijay Goel)
ఆవిష్కర్త	సి.పి. రాధాకృష్ణన్ (ఉపరాష్ట్రపతి)

అంశం	వివరాలు
ముఖ్య ఇతివృత్తం	అటల్ జీ జీవితం, ఫోటోగ్రాఫ్స్ మరియు జ్ఞాపకాలు
ప్రధానిగా పదవీకాలం	12వ మరియు 13వ లోక్ సభ సమయం (పూర్తి కాలం 1999-2004)

నేషనల్ CSR సమ్మిట్ 2026 - ముఖ్యాంశాలు

1. కార్యక్రమ నేపథ్యం (Context):

- **వేదిక:** భారత్ మండపం, న్యూఢిల్లీ (ఫిబ్రవరి 2026).
- **నిర్వహణ:** టైమ్స్ ఫౌండేషన్ (Times of India Group).
- **ప్రధాన లక్ష్యం:** Corporate Social Responsibility (CSR) ను 'దేశ నిర్మాణ మూలధనం' (Nation-Building Capital) గా మార్చడం.

2. ఆర్థిక గణాంకాలు (Economic Data Points):

- **ఆర్థిక హెచ్చుదా:** భారత్ ప్రపంచంలో 10వ అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ నుండి 4వ అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థగా ఎదిగింది (త్వరలో 3వ స్థానానికి చేరుకోవడమే లక్ష్యం).
- **పేదరిక నిర్మూలన:** గత దశాబ్దంలో సుమారు 25 కోట్ల మంది పౌరులు అత్యంత పేదరికం నుండి విముక్తి పొందారు.
- **లక్ష్యం:** Viksit Bharat @ 2047 సాధన కోసం ప్రభుత్వం-పరిశ్రమ-సమాజం సమన్వయంతో పనిచేయడం.

3. CSR ప్రాధాన్యత రంగాలు (Priority Sectors):

- **విద్య & ఆరోగ్యం:** ప్రభుత్వ పాఠశాలల బలోపేతం మరియు మారుమూల ప్రాంతాల్లో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల (Primary Healthcare) అభివృద్ధి.
- **నైపుణ్యాభివృద్ధి:** పరిశ్రమల అవసరాలకు తగ్గట్టుగా యువతకు స్కిల్ డెవలప్ మెంట్ అందించడం.
- **పర్యావరణం (Green Transition):** పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులు మరియు వాతావరణ మార్పులను తట్టుకునే (Climate Resilience) చర్యలకు మద్దతు.
- **మహిళా సాధికారత:** మహిళా నేతృత్వంలోని స్టార్టప్ లు మరియు సూక్ష్మ పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహం.

4. ముఖ్యాంశాలు & ప్రతిపాదనలు (Key Policy Proposals):

- **One Nation, One Election:** దేశంలో స్థిరమైన విధాన నిర్ణయాలు మరియు నిరంతర అభివృద్ధి కోసం 'వన్ నేషన్, వన్ ఎలక్షన్' అమలు ఆవశ్యకత.
- **ఆవిష్కరణలు (Innovation):** భారత్ సాంకేతికతను కేవలం స్వీకరించే దశ (Adaptor) నుండి ప్రపంచానికే కొత్త టెక్నాలజీని అందించే (Innovator) స్థాయికి ఎదగాలి.
- **పారదర్శకత:** GST మరియు డిజిటల్ గవర్నెన్స్ వంటి సంస్కరణల ద్వారా సిఫ్టీమ్ లో నమ్మకం, పారదర్శకత పెరిగింది.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
వేదిక	భారత్ మండపం, న్యూఢిల్లీ
CSR ముఖ్య ఉద్దేశ్యం	దేశ నిర్మాణ మూలధనం (Nation-Building Capital)
ఆర్థిక స్థితి (2026)	ప్రపంచంలో 4వ అతిపెద్ద ఎకానమీ
ముఖ్య నినాదం	Profit with Purpose (ఉద్దేశ్యంతో కూడిన లాభం)
ప్రతిపాదిత సంస్కరణ	One Nation, One Election

IFSCA - IICA మధ్య వ్యూహాత్మక ఒప్పందం (GIFT-IFSC)

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- **ఒప్పందం (MoU):** ఇంటర్నేషనల్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ సెంటర్స్ అథారిటీ (IFSCA) మరియు ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కార్పొరేట్ అఫైర్స్ (IICA) మధ్య ఒప్పందం.
- **తేదీ:** 20 ఫిబ్రవరి 2026.
- **వేదిక:** IFSCA క్యాంపస్, GIFT City (గాంధీనగర్, గుజరాత్).
- **ముఖ్య వ్యక్తులు:** శ్రీ కె. రాజరామన్ (IFSCA చైర్మన్) మరియు శ్రీ జ్ఞానేశ్వర్ కుమార్ సింగ్ (IICA DG & CEO).

2. ఒప్పంద ప్రధాన ఉద్దేశ్యం (Objectives):

- **కార్పొరేట్ గవర్నెన్స్:** GIFT-IFSCలో ప్రామాణికమైన కార్పొరేట్ గవర్నెన్స్ పర్యావరణ వ్యవస్థను (Ecosystem) బలోపేతం చేయడం.
- **సామర్థ్య పెంపు (Capacity Building):** IFSCA అధికారులకు మరియు IFSCలో నమోదైన సంస్థలకు శిక్షణ అందించడం.
- **పాలసీ రీసెర్చ్:** అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సేవల రంగంలో నియంత్రణ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి విధానపరమైన పరిశోధనలు చేయడం.

3. కీలక రంగాలు (Focus Areas):

- **శిక్షణా కార్యక్రమాలు:** కార్పొరేట్ అండ్ అలైడ్ లాస్, ESG (Environmental, Social and Governance), క్రాస్-బోర్డర్ లావాదేవీలు మరియు రీస్ట్రక్చరింగ్పై ప్రత్యేక కోర్సులు.
- **నైపుణ్యాభివృద్ధి:** ఐఎఫ్ఎస్సీ పరిధిలో కొత్తగా ఏర్పాటయ్యే కంపెనీల కోసం 'సర్టిఫికేట్ మరియు ఇండక్షన్' ప్రోగ్రామ్ను నిర్వహించడం.
- **రెగ్యులేటరీ సపోర్ట్:** కంపెనీల చట్టం, 2013 పరిధిలో ఉంటూనే IFSC సంస్థలకు వర్తించే మినహాయింపులు, గ్లోబల్ గవర్నెన్స్ ప్రమాణాలపై అవగాహన కల్పించడం.

4. స్టాటిక్ జీకే (Static GK for ExamChamps):

- **IFSCA:** ఇది భారతదేశంలోని అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సేవల కేంద్రాల కోసం ఏర్పాటు చేయబడిన ఏకీకృత నియంత్రణ సంస్థ (Unified Regulator). దీని ప్రధాన కార్యాలయం GIFT City, గుజరాత్లో ఉంది.
- **IICA:** ఇది కేంద్ర కార్పొరేట్ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Corporate Affairs) పరిధిలోని ఒక ప్రీమియర్ థింక్ ట్యాంక్.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న సంస్థలు	IFSCA మరియు IICA
లోకేషన్	GIFT City, గుజరాత్
ప్రధాన లక్ష్యం	Standardized Corporate Governance Ecosystem
ముఖ్య రంగాలు	ESG, Corporate Laws, Capacity Building
IFSCA చైర్మన్	కె. రాజరామన్ (K. Rajaraman)

5వ గోవా మారిటైమ్ కాన్ఫ్లెన్స్ (GMC-2026) ముఖ్యాంశాలు

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- **ఎడిషన్:** 5వ గోవా మారిటైమ్ కాన్ఫ్లెన్స్ (GMC-26).
- **వేదిక:** నావల్ వార్ కాలేజీ (Naval War College), గోవా (21 ఫిబ్రవరి 2026).
- **పాల్గొన్న దేశాలు:** హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంతంలోని (IOR) 15 దేశాల నావికాదళ అధిపతులు మరియు సీనియర్ ప్రతినిధులు.
- **నిర్వహణ:** భారత నావికాదళం (Indian Navy).

2. ఇతివృత్తం & నినాదం (Theme & Vision):

- **ప్రధాన ఇతివృత్తం:** "Common Maritime Security Challenges in the IOR - Progressing Lines of Efforts (LsOE) to Mitigate Dynamic Threats".
- **విజన్:** భారత ప్రధాని ప్రారంభించిన 'MAHASAGAR' (Mutual and Holistic Advancement for Security and Growth Across Regions) దృక్పథానికి అనుగుణంగా ఈ సదస్సు జరిగింది.

3. చర్చించిన ప్రధాన సవాళ్లు (Key Security Challenges):

- **IUU Fishing:** అక్రమ, నివేదించబడని మరియు నియంత్రించబడని చేపల వేటను అరికట్టడం.
- **ట్రాఫికింగ్:** మాదకద్రవ్యాల రవాణా మరియు ఇతర అంతర్జాతీయ సముద్ర నేరాల నియంత్రణ.
- **మారిటైమ్ డొమైన్ అవేర్నెస్ (MDA):** సముద్ర ప్రాంతంలో నిరంతర నిఘా మరియు సమాచార మార్పిడిని మెరుగుపరచడం.

4. కీలక నిర్ణయాలు (Key Outcomes):

- **రియల్-టైమ్ సమాచార మార్పిడి:** సముద్ర ముప్పులను ఎదుర్కోవడానికి సభ్య దేశాల మధ్య తక్షణ సమాచార మార్పిడి యంత్రాంగాన్ని బలోపేతం చేయడం.
- **సామర్థ్య పెంపు (Capacity Building):** ప్రాంతీయ శిక్షణ వనరులను పంచుకోవడం మరియు వృత్తిపరమైన మార్పిడి కార్యక్రమాలను (Professional exchange programmes) విస్తరించడం.
- **సమన్వయ చర్య:** కేవలం అవగాహనతో ఆగిపోకుండా, సాంకేతికతను ఉపయోగించి 'సమన్వయ చర్యలు' (Coordinated Action) చేపట్టాలని నావికాదళ అధిపతులు నిర్ణయించారు.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
కాన్వెన్ట్ పేరు	5వ గోవా మారిటైమ్ కాన్వెన్ట్ (GMC-26)
నిర్వహించిన సంస్థ	భారత నావికాదళం (Indian Navy)
పాల్గొన్న దేశాల సంఖ్య	15 (IOR దేశాలు)
ప్రధాన నినాదం	MAHASAGAR
కేంద్ర బిందువు	హిందూ మహాసముద్ర భద్రత (IOR Security)

అమరావతిలో భారత్ మొట్టమొదటి క్వంటం & AI యూనివర్సిటీ క్యాంపస్

1. ప్రధాన ఒప్పందం (MoU Details):

- **భాగస్వాములు:** నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ & ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ (NIELIT) మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం.
- **తేదీ:** 20 ఫిబ్రవరి 2026 (ఇండియా AI ఇంపాక్ట్ సమ్మిట్ సందర్భంగా).
- **వేదిక:** అమరావతి, ఆంధ్రప్రదేశ్.
- **ముఖ్య అతిథులు:** ఏపీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు, MeitY కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. కృష్ణన్, NIELIT డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ ఎం. ఎం. త్రిపాఠి.

2. ప్రాజెక్ట్ ముఖ్యాంశాలు (Key Highlights):

- **ప్రత్యేకత:** క్వంటం కంప్యూటింగ్ మరియు ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) కోసం అంకితం చేయబడిన భారతదేశపు మొట్టమొదటి డెడికేటెడ్ యూనివర్సిటీ క్వంటం.
- **మిషన్:** ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రతిపాదిత 'ఆంధ్ర క్వంటం మిషన్' మరియు 'అమరావతి క్వంటం వ్యాలీ' లో భాగంగా పనిచేస్తుంది.
- **హోదా:** NIELIT ఇప్పటికే 'డీమ్-టు-బి యూనివర్సిటీ' హోదాను కలిగి ఉంది. ఈ హోదా కింద అమరావతి క్వంటం 13వ ప్రత్యేక క్వంటం పనిగా అభివృద్ధి చెందనుంది.

3. పరిశోధన మరియు విద్యా రంగాలు (Focus Areas):

- **క్వంటం టెక్నాలజీస్:** క్వంటం కంప్యూటింగ్, క్వంటం అల్గారిథమ్స్, క్వంటం కమ్యూనికేషన్ మరియు సైబర్ సెక్యూరిటీ.
- **AI & ML:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, మెషిన్ లెర్నింగ్ మరియు AI-క్వంటం కన్వర్జెన్స్ రీసెర్చ్.
- **హార్డ్వేర్:** క్వంటం హార్డ్వేర్ మరియు సిస్టమ్స్ ఇంజనీరింగ్.
- **అకడమిక్:** అండర్ గ్రాడ్యుయేట్, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ మరియు పీహెచ్డీ (PhD) ప్రోగ్రామ్లతో పాటు డీప్-టెక్ ఇంక్యుబేషన్ సెంటర్లు.

4. స్టాటిక్ జీకే (Static GK for ExamChamps):

- **NIELIT:** ఇది కేంద్ర ఎలక్ట్రానిక్స్ & ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ (MeitY) పరిధిలోని ఒక స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన శాస్త్రీయ సంస్థ.
- **ప్రధాన క్యాంపస్:** NIELIT డీవ్లప్డ్ యూనివర్సిటీ ప్రధాన క్యాంపస్ **రోపర్ (పంజాబ్)** లో ఉంది.
- **నేషనల్ క్యాంటం మిషన్ (NQM):** భారత ప్రభుత్వం 2023లో నేషనల్ క్యాంటం మిషన్ను ప్రారంభించింది (బడ్జెట్ సుమారు ₹6,000 కోట్లు).

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
నిర్మిస్తున్న సంస్థ	NIELIT (MeitY పరిధిలో)
స్థలం	అమరావతి, ఆంధ్రప్రదేశ్
ప్రథమ గుర్తింపు	ఇండియాస్ ఫస్ట్ డెడికేటెడ్ క్యాంటం & AI యూనివర్సిటీ
రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చొరవ	అమరావతి క్యాంటం వ్యాలీ (AQV)
NIELIT ప్రధాన క్యాంపస్	రోపర్, పంజాబ్

సరస్ ఆజీవిక మేళా 2026 (SARAS Aajeevika Mela)

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- **తేదీలు:** 10 ఫిబ్రవరి నుండి 26 ఫిబ్రవరి, 2026 వరకు.
- **వేదిక:** లీజర్ వ్యాలీ పార్క్, సెక్టార్-29, గురుగ్రామ్ (హర్యానా).
- **నిర్వహణ:** కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Rural Development).
- **పాల్గొన్న వారు:** 28 రాష్ట్రాల నుండి సుమారు 900 మంది మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలు (SHG సభ్యులు).
- **స్థాల్ల సంఖ్య:** 450కి పైగా స్థాల్లు.

2. ముఖ్యాంశాలు & విశేషాలు (Key Highlights):

- **మినీ ఇండియా:** దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న వివిధ ప్రాంతాల సంస్కృతి, హస్తకళలు మరియు ఆహార పదార్థాలను ఒకే చోట చేర్చడం వల్ల దీనిని "మినీ ఇండియా"గా పిలుస్తారు.
- **ముఖ్య ఉత్పత్తులు:** * కాశ్మీర్ నుండి పష్మీనా శాలువాలు.
 - అస్సాం నుండి **ముగా సిల్క్** (GI ట్యాగ్ పొందినది) మరియు వెదురు కళాఖండాలు.
 - పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి జనపనార (Jute) ఉత్పత్తులు మరియు **వరి గడ్డి పెయింటింగ్స్** (Paddy Straw Painting).
 - మహారాష్ట్ర నుండి కాటన్ దుస్తులు.

3. ఆర్థిక మరియు సామాజిక సాధికారత (Socio-Economic Impact):

- **మార్కెట్ లింకేజ్:** గ్రామీణ స్వయం సహాయక బృందాల (SHGs) ఉత్పత్తులకు పట్టణ మార్కెట్లతో అనుసంధానం కల్పించడం.
- **నైపుణ్యాభివృద్ధి:** ప్యాకేజింగ్, బ్రాండింగ్, డిజిటల్ మార్కెటింగ్ మరియు లాజిస్టిక్స్ అంశాలపై మహిళలకు అవగాహన కల్పించడం.
- **డిజిటల్ విప్లవం:** లావాదేవీల కోసం UPI మరియు ఆన్లైన్ విక్రయాల కోసం **e-SARAS పోర్టల్** వినియోగంపై ప్రోత్సాహం.

4. మద్దతునిచ్చే పథకాలు (Supporting Frameworks):

- **DAY-NRLM:** దీన్ దయల్ అంత్యోదయ యోజన - నేషనల్ రూరల్ లైవ్లిహుడ్స్ మిషన్ కింద ఈ మేళా నిర్వహించబడుతుంది.
- **లక్ష్యం:** 2047 నాటికి 'వికసిత్ భారత్' లక్ష్యంలో భాగంగా గ్రామీణ మహిళలను ఆర్థికంగా స్వతంత్రులను చేయడం.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
మేళా పేరు	SARAS Aajeevika Mela 2026
నిర్వహించిన నగరం	గురుగ్రామ్ (Gurugram)
నోడల్ మిషన్	DAY-NRLM
ఆన్‌లైన్ ప్లాట్‌ఫారమ్	e-SARAS Portal
ప్రధాన ఉద్దేశ్యం	గ్రామీణ మహిళా పారిశ్రామికవేత్తల సాధికారత

భారత్ - బ్రెజిల్ స్టీల్ సప్లై చైన్ ఒప్పందం 2026

1. ప్రధాన కార్యక్రమం (Event Details):

- ఒప్పందం (MoU): భారత ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Steel) మరియు బ్రెజిల్ గనులు & ఇంధన మంత్రిత్వ శాఖ మధ్య అవగాహన ఒప్పందం.
- వేదిక: హైదరాబాద్ హౌస్, న్యూఢిల్లీ (21 ఫిబ్రవరి 2026).
- సమక్షం: భారత ప్రధాని శ్రీ నరేంద్ర మోదీ మరియు బ్రెజిల్ అధ్యక్షుడు లూయిజ్ ఇనాసియో లూలా ద సిల్వా.

2. ఒప్పంద ప్రధాన ఉద్దేశ్యం (Objectives):

- ఖనిజ నిల్వలు: స్టీల్ రంగానికి అవసరమైన ఖనిజాలు మరియు మైనింగ్ రంగంలో ద్వైపాక్షిక సహకారాన్ని పెంపొందించడం.
- టెక్నాలజీ: ఖనిజ అన్వేషణ (Exploration) మరియు ప్రాసెసింగ్‌లో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) మరియు అడ్వాన్స్‌డ్ టెక్నాలజీలను ఉపయోగించడం.
- రీసైక్లింగ్: స్టీల్ తయారీలో అవసరమైన ఖనిజాల రీసైక్లింగ్ సాంకేతికతపై దృష్టి సారించడం.

3. భారత స్టీల్ రంగ గణాంకాలు (Steel Sector Data Points):

- ప్రస్తుత సామర్థ్యం: భారతదేశం ప్రస్తుతం 218 మిలియన్ టన్నుల ఉక్కు ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది.
- విస్తరణ: దేశీయంగా పెరుగుతున్న మౌలిక సదుపాయాల అవసరాల దృష్ట్యా భారతీయ కంపెనీలు ఉక్కు ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని మరింత పెంచుతున్నాయి.
- బ్రెజిల్ ప్రాముఖ్యత: ఐరన్ ఓర్ (ఇనుము ధాతువు) ఉత్పత్తిలో బ్రెజిల్ ప్రపంచంలోనే అగ్రగామిగా ఉంది. అంతేకాకుండా స్టీల్ తయారీకి కీలకమైన మాంగనీస్, నికెల్ మరియు నియోబియం నిల్వలు బ్రెజిల్‌లో అధికంగా ఉన్నాయి.

4. సహకార రంగాలు (Areas of Cooperation):

- **పెట్టుబడులు:** మైనింగ్ మరియు మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిలో పెట్టుబడులను ఆకర్షించడం.
- **జియోసెంటిఫిక్ డేటా:** AI సాయంతో ఖనిజ అన్వేషణ ప్రక్రియలను వేగవంతం చేయడం.
- **పర్యావరణం:** ఖనిజ వెలికితీత మరియు ప్రాసెసింగ్లో పర్యావరణ హితమైన (Environmental Management) ఉత్తమ పద్ధతులను అవలంబించడం.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న రంగం	ఉక్కు మరియు మైనింగ్ (Steel & Mining)
భారత స్టేట్ ఉత్పత్తి సామర్థ్యం	218 మిలియన్ టన్నులు
బ్రెజిల్ నుండి లభించే కీలక ఖనిజాలు	ఐరన్ ఓర్, మాంగనీస్, నికెల్, నియోబియం
ఠెక్నాలజీ ఫోకస్	Artificial Intelligence (AI) in Exploration
వేదిక	హైదరాబాద్ హాస్, న్యూఢిల్లీ

భారత్ - రువాండా: సైన్స్ & ఠెక్నాలజీ ముఖ్యాంశాలు

1. సహకార రంగాలు (Key Focus Sectors):

- **AI & డీప్-లెర్నింగ్:** ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, క్వాంటం ఠెక్నాలజీస్ మరియు స్పేస్ అప్లికేషన్లలో భాగస్వామ్యం.
- **బయో-ఠెక్నాలజీ:** జెనోమిక్స్ (Genomics), జీన్ థెరపీ మరియు బయో-మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్పై ప్రత్యేక దృష్టి.
- **న్యూక్లియర్ ఎనర్జీ:** అణు ఇంధన రంగంలో ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం మరియు **స్మార్ట్ మోడ్యులర్ రియాక్టర్ (SMRs)** అభివృద్ధి.
- **స్పాల్స్ ఎకోసిస్టమ్:** భారత స్పాల్స్ హబ్లను రువాండాలోని 'కిగాలీ ఇన్నోవేషన్ సిటీ'తో అనుసంధానం చేయడం.

2. ముఖ్యమైన పథకాలు & మిషన్లు (Key Schemes):

- **బయో-మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ శక్తి మిషన్ (Bio-Manufacturing Shakti Mission):** * **కేటాయింపు:** ₹10,000 కోట్లు.
- **లక్ష్యం:** తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన వైద్య పరికరాలు (Medical Devices), ఇంప్లాంట్లు మరియు అధునాతన హెల్త్కేర్ పరిష్కారాల తయారీని ప్రోత్సహించడం.

- **ఊక్వాలజీ ట్రాన్స్ఫర్ ప్రోగ్రామ్ (TTP):** ఆఫ్రికా ఖండంలో ఈ ప్రోగ్రామ్ను అమలు చేస్తున్న మొదటి దేశం రువాండా.
- **IRIGP (India-Rwanda Innovation Growth Programme):** ఆఫ్రికాలో విజయవంతమైన ఇన్నోవేషన్ మోడల్గా దీనికి గుర్తింపు ఉంది.

3. స్టాటిక్ జీకే (Static GK for ExamChamps):

- **స్టార్లప్ ర్యాంకింగ్:** ప్రపంచంలోనే 3వ అతిపెద్ద స్టార్లప్ ఎకోసిస్టమ్ను భారత్ కలిగి ఉంది.
- **రువాండా రాజధాని:** కిగాలీ (Kigali).
- **ఆఫ్రికా ఇన్నోవేషన్ హబ్:** రువాండాలో ఏర్పాటు చేసిన 'కిగాలీ ఇన్నోవేషన్ సిటీ' ఆ ఖండానికే సాంకేతిక కేంద్రంగా మారుతోంది.

ExamChamps Quick Reference Table:

అంశం	వివరాలు
ముఖ్య భాగస్వామి	రువాండా (ఆఫ్రికా)
కొత్త మిషన్	బయో-మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ శక్తి మిషన్
బడ్జెట్ కేటాయింపు	₹10,000 కోట్లు
అణు శక్తి సాంకేతికత	స్మార్ట్ మోడ్యులర్ రియాక్టర్లు (SMRs)
ఇన్నోవేషన్ హబ్	కిగాలీ ఇన్నోవేషన్ సిటీ